

sep 20, 2018 07:25 CEST

Oproep tot leerzekerheid in tijden van digitalisering

75 miljoen jobs weg, 133 miljoen erbij. Op basis van de resultaten van het World Economic Forum wordt terecht de vraag gesteld of Vlaanderen klaar is voor een dergelijke transitie. Oude concepten van reactieve bemiddeling voor een goede werkende arbeidsmarkt gelden niet meer. Vlaanderen moet niet langer inzetten op werkzekerheid maar moet de overgang maken naar leerzekerheid. En die zekerheid is noodzakelijk. Dinsdag organiseerde VOKA in samenwerking met het departement onderwijs en vorming the SWISS experience waar het Zwitsers model van apprenticeships werd toegelicht. Daar bleek dat leren en werken volledig is geïntegreerd maw dat leren werken wordt en werken leren. Minister Crevits gaf duidelijk aan dat leertrajecten geen aanleiding meer mogen geven tot het uitoefenen van 1 beroep. De vraag is wat hebben we dan wel nodig.

Een wake-up call

Er gaat geen week voorbij of er komen scenario's van de impact van digitalisering en robotisering op onze jobs ter sprake. Extreme situaties gaan van het verliezen van alle jobs tot het impacteren van veel jobs in de maakindustrie. Waar iedereen het over eens is dat heel veel sectoren hiervan gevolgen zullen ondervinden. Dit bleek ook uit de recente studie waarover De Morgen rapporteerde. Dit is niet noodzakelijk een negatieve boodschap maar het vergt wel een wake up call want er zullen nieuwe jobs ontstaan waarvan we het bestaan nog niet kennen en bijgevolg zullen er nieuwe competenties nodig zijn om die jobs in te vullen. Het streven naar jobzekerheid en werkzekerheid in die tijden van snelle verandering een holle invulling. Opleiden voor jobs waarvan het bestaan nog niet gekend is en werkzekerheid valt niet te rijmen. De zekerheid ligt niet langer in het streven naar behoud van hun huidige job of in het verzekeren van een job wel in het verzekeren van competenties voor toekomstige jobs om de beroepsbevolking op peil te houden. En dit zal niet gebeuren door werknemers massaal te laten te heractiveren via specifieke beroepsopleidingen achteraf die enkel een oplossing zijn op korte termijn.

Uitgangspunt voor de arbeidsmarkt in de 21ste eeuw: Iedereen lerende

Voorbij decennia zijn er in Vlaanderen een veelheid van maatregelen en statuten ontstaan om een antwoord te bieden aan de snelveranderende arbeidsmarkt. Denk hierbij vooral aan de verschillende invullingen van een werknemer, werkgever, freelancer,.. maar ook aan verschillende vormen van ondernemen. De Uber chauffeur is een semi zelfstandige die door technologie doorbreekt in de taxi markt, de studentondernemer leert terwijl hij een zaak uit de grond probeert te stampen. Net als de uberchauffeur zal hij moeten adaptief blijven in een snelveranderende wereld. Kijk daarnaast naar de herpositionering van de reisbureaus en de opkomst van trivago en booking. Com. Een ander verhaal zien we bij boekenhandelaars. Meer en meer wordt een andere dienstverlening mee opgenomen om zich te onderscheiden van online levering van boeken. Centraal staat het verhaal van leren en adaptief zijn onafhankelijk of je werknemer, ondernemer, student, ...bent. De vraag rijst dan waarom die verschillende statuten en bijkomende aanpassingen in regelgeving nog bestaan en er geen basis uitgangspunt is van iedereen lerende.

Basisprincipe: Oproep tot leerzekerheid

Als 'iedereen lerende' een uitgangspunt is dan kan de vraag gesteld worden welke principes aan de grondslag liggen van een Vlaams model. De doelstelling is het optimaliseren van de werking van de arbeidsmarkt. De recepten om dit te bereiken vanaf de jaren '80 zijn maatregelen die inspelen op het flexibiliseren (functionele flexibiliteit, contractuele flexibiliteit) alsook inspelen op zekerheid (inkomenzekerheid en opleidingen). Centraal in het dit model is hierbij het extrapoleren van welke jobs toekomstig noodzakelijk zijn. En daar knelt het louter fragmentarisch copy-pasten van dergelijke flexicurity maatregelen voor de huidige arbeidsmarkt. Gezien tot op heden geen eenduidig antwoord op gegeven kan worden over de impact van digitalisering kan terecht de vraag gesteld worden of de deze maatregelen van zekerheid en flexibiliteit toereikend is. Is het niet tijd om in plaats van de focus op het recht op werken zoals in vele regelgeving is neergepend het recht op leren in te schrijven als een recht voor iedereen, een universeel recht op leren. Dit recht op leren zou aanleiding moeten geven niet zo zeer meer tot diplomazekerheid en jobzekerheid maar het weerbaar maken van mensen door het ontwikkelen van brede competenties zodat ze in veel jobs terecht kunnen en van de ene naar de ander kunnen. Waar wachten we op?

Vickie Dekocker

vickie.dekocker@syntravlaanderen.be

Syntra Vlaanderen is een verzelfstandigd Agentschap van de Vlaamse Overheid, beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Het agentschap is een innovatief en inspirerend regieagentschap inzake duaal leren en ondernemersvorming in Vlaanderen. Syntra Vlaanderen wil via een sterk netwerk alle relevante spelers met elkaar verbinden, inspireren en zo kennis samenbrengen.

De visie op opleiden vertrekt vanuit de idee waarbij de lerende/ondernemer centraal staat en zijn eigen opleidingstraject in handen neemt om zich voor te bereiden op de wereld van morgen. Digitale technologie neemt hierbij een belangrijke plaats in. Het brengt de opleiding dichterbij de lerende (leren en begeleiden op afstand), maakt een flexibele manier van opleiden mogelijk (vb op het tempo van de lerende) en laat toe het totale opleidingstraject op te volgen vanuit verschillende invalshoeken.

Contactpersonen

Karolien Waegeman

Perscontact

Communicatieverantwoordelijke

karolien.waegeman@syntravlaanderen.be

0479 98 98 70

Joni Reygaerts

Perscontact

Communicatiemedewerker

jrg@syntravlaanderen.be